

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neodčítají záporné body.**
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.**
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná.**
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena.**
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- A) Ve skromném příbytku s prkennými stěnami se cítila příjemně.
 B) Operace kolenního kloubu ho přiměla ke změně životního stylu.
 C) Kvůli senné rýmě si pobyt na letním táboře nakonec příliš neužil.
 D) Domorodci bydleli společně se slepicemi ve slaměných chýších.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2–4

TEXT 1

Zas noci červnové s tichými blesky jdou.
 Jsou jasné, zamklé, s měsíčním polosvitem,
 dech trávy požaté zas táhne zahradou
 a větřík dřímavý se zlehka vlní žitem.

Spí všecko, všecko spí, je tichá zmlklá ves,
jen chřástal nad vodami zalká přerývaně,
víc voní bez a kmín a bouřněj šumí jez
 v tom tichu velikém, jež oblévá mi skráně.

Hle, měsíc veliký jak hoří nad splavem...

A kolem dokola co hvězd se zatřpytilo.
 Snad kdyby štěstí šlo po dlouhých dobách sem,
by ani za noci v tmách lesů nezbloudilo.

Vysvětlivka: *chřástal vodní* – pták žijící u vod

(A. Sova, Červnové noci)

TEXT 2

Rým typu A má rýmové schéma <i>abba</i> .		Rým typu B má rýmové schéma <i>abab</i> .	
příklad:	<u>rýmové schéma:</u>	příklad:	<u>rýmové schéma:</u>
<i>Dávno kostelíček zbořen,</i>	a	<i>Nad školou lítá racek,</i>	a
<i>umlkly už zvonka zvuky,</i>	b	<i>vzduch voní skořicí</i>	b
<i>a kde někdy stály buky,</i>	b	<i>a úča volá: Macek,</i>	a
<i>sotva jaký hnije kořen.</i>	a	<i>nespi mi v lavici.</i>	b

1 bod

- 2 **Tvrzení:** TEXT 1 čtenářům zprostředkovává jak představy sluchové, např. v úseku ***** , tak představy zrakové, např. v úseku *****.

Na každé z vynechaných míst (***) ve výše uvedeném tvrzení je nutné doplnit jeden z úseků podtržených v TEXTU 1, aby toto tvrzení bylo pravdivé. Které dva úseky je nejvhodnější doplnit do daného tvrzení?**

(Ve správném řešení musí být úseky uvedeny v pořadí odpovídajícím posuzovanému tvrzení.)

- A) by ani za noci v tmách lesů nezbloudilo – hle, měsíc veliký jak hoří nad splavem
 B) by ani za noci v tmách lesů nezbloudilo – víc voní bez a kmín a bouřněj šumí jez
 C) jen chřástal nad vodami zalká přerývaně – hle, měsíc veliký jak hoří nad splavem
 D) jen chřástal nad vodami zalká přerývaně – víc voní bez a kmín a bouřněj šumí jez

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2. Vysvětlivka není součástí třetí sloky.)

- A) Ve všech slokách se vyskytuje rým typu A.
- B) Ve všech slokách se vyskytuje rým typu B.
- C) V jedné sloce se vyskytuje rým typu A, ve dvou slokách se vyskytuje rým typu B.
- D) V jedné sloce se vyskytuje rým typu B, ve dvou slokách se vyskytuje rým typu A.

1 bod

4 Která z následujících možností nejlépe vystihuje TEXT 1?

- A) Jde o epickou báseň s přírodní tematikou.
- B) Jde o lyrickou báseň s přírodní tematikou.
- C) Jde o epickou báseň, jejímž ústředním tématem jsou nebeská tělesa.
- D) Jde o lyrickou báseň, jejímž ústředním tématem jsou nebeská tělesa.

max. 2 body

5 Vypište z každé z následujících vět (5.1 a 5.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

- 5.1 Zásadní změny v meziměstské dopravě musí příslušní radní obou měst ještě důkladně projednat.
- 5.2 Na rozdíl od něj bys nám ty s řešením této složité situace určitě bez váhání pomohla.

max. 3 body

6 Přiřadte k jednotlivým souvětím (6.1–6.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Podtržená slova posuzujte v kontextu příslušného souvětí. Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- 6.1 Petře, ty jeden troubo, říkáš úplné nesmysly, tak konečně přestaň žvanit. _____
 - 6.2 Bernardýni jsou dobrosrdečná psiska, kterým z tlamy neustále kapou sliny. _____
 - 6.3 Její šéf měl vztek, protože fixlovala se svojí docházkou a pořád dělala ksichty. _____
- A) Ze všech podtržených slov je citově zabarvené pouze to první.
 - B) Ze všech podtržených slov je citově zabarvené pouze to druhé.
 - C) Citově zabarvená jsou celkem dvě podtržená slova, a to první a druhé.
 - D) Citově zabarvená jsou celkem dvě podtržená slova, a to první a třetí.
 - E) Citově zabarvená jsou celkem dvě podtržená slova, a to druhé a třetí.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–12

(1) Ke známým symbolům Austrálie patří kromě budovy opery v Sydney i obrovský skalní útvar z červeného pískovce, ležící v australské poušti. Tento pískovcový monolit (přírodní objekt z jediného kusu horniny) ztělesňuje dávnou minulost země protinožců. Domorodí obyvatelé ho zprvu pojmenovali Uluru, později se stal známým také jako Ayersova skála – roku 1873 ho takto nazval průzkumník William Gosse.

Unikátní přírodní objekt má díky specifickému složení pískovce načervenalý **nádech**. Uluru navíc každý den prochází **nevšední** barevnou proměnou: od ranní jantarové přes karmínovou až po sytě oranžovou při západu slunce. Za úchvatné vizuální efekty mohou podle vědců sluneční paprsky.

(2) Uluru lze spatřit už ze vzdálenosti sta kilometrů: nad okolní rovinatou krajinu ční do výšky 348 metrů a jeho obvod při úpatí měří 9,4 kilometru. Celý skalní útvar je možné obejít po zemi například po turistické stezce Uluru Base Walk, vinoucí se jen pár metrů od nejspodnější části monolitu. Při návštěvě červené skály je ovšem nutné počítat s extrémními teplotami: v létě mohou v této oblasti dosahovat až 47 °C. Navzdory tomu sem ročně zavítá okolo 250 000 turistů z celého světa. Řada z nich přitom netuší, že se dívá pouze na vrcholek skály. Větší část Uluru je totiž schovaná pod zemským povrchem: předpokládá se, že by místy mohla sahat až do hloubky pěti kilometrů.

(3) Oblast, v níž se monolit nachází, patřila od pradávna lidu Anangu. Pro tyto původní obyvatele Austrálie mělo celé území včetně Uluru vždy posvátný význam. V roce 2019 byl proto turistům výstup na Uluru oficiálně zakázán. Turistické stezky jsou od posvátných míst odděleny plotem a vstup do ohrazeného prostoru je považován za přečin. Přesto k Uluru dál proudí davy návštěvníků a **neodradí** je ani vysoké ceny – noc v luxusním stanu **vyjde** v přepočtu zhruba na 40 000 korun.

(D. Brewer a kol., *Planeta tajuplných světů*; www.national-geographic.cz, upraveno)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
7.1 Průměrné teploty v oblasti, v níž se nachází Uluru, dosahují 47 °C.	☐	☐
7.2 Obejde-li člověk celý skalní útvar po stezce Uluru Base Walk, ujde přesně 9 400 metrů.	☐	☐
7.3 Když v roce 2019 lid Anangu prohlásil celé území kolem Uluru za posvátné, turistům byl ihned zakázán výstup na tuto skálu.	☐	☐
7.4 Jak název <i>Ayersova skála</i> , tak název <i>Uluru</i> označují tentýž skalní útvar, pojmenování <i>Ayersova skála</i> je ale mladší než pojmenování <i>Uluru</i> .	☐	☐

1 bod

8 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Hlavním účelem tohoto textu, do něhož jsou začleněny prvky popisu, je seznámit čtenáře s historií Austrálie.
- B) Hlavním účelem tohoto textu, jehož druhá část obsahuje líčení (tj. subjektivně zabarvený popis), je seznámit čtenáře s historií Austrálie.
- C) Hlavním účelem tohoto textu, do něhož jsou začleněny prvky popisu, je seznámit čtenáře s jedním australským přírodním objektem.
- D) Hlavním účelem tohoto textu, jehož druhá část obsahuje líčení (tj. subjektivně zabarvený popis), je seznámit čtenáře s jedním australským přírodním objektem.

1 bod

9 **Informace č. 1:** Větší část Uluru je skrytá pod povrchem Země.

Informace č. 2: Část Uluru sahá do hloubky 5 km pod povrch Země.

Které z následujících tvrzení o výše uvedených informacích je pravdivé?

- A) Každá z těchto informací je ve výchozím textu čtenářům předkládána jako zcela jistá.
- B) Každá z těchto informací je ve výchozím textu čtenářům předkládána jako nejistá.
- C) Informace č. 1 je ve výchozím textu čtenářům předkládána jako jistější než informace č. 2.
- D) Informace č. 2 je ve výchozím textu čtenářům předkládána jako jistější než informace č. 1.

1 bod

10 **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje sloveso dokonavé?**

- A) každý den prochází
- B) patřila odpradávná lidu
- C) proudí davy návštěvníků
- D) ho takto nazval průzkumník

1 bod

11 **Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež lze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?**

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) nádech – výdech
- B) nevšední – běžnou
- C) neodradí – doporučí
- D) vyjde – zajde

max. 3 body

12 **Vypište z první části výchozího textu tři dvouslabičné předložky.**

(Vlastní jména neposuzujte, nejsou správným řešením. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

max. 2 body

13 **Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).**

	A	N
13.1 Některé silnice v tomto kraji byly lemovány vysokými topoli.	☐	☐
13.2 Na včerejší narozeninové oslavě poprvé potkala Tomášovi rodiče.	☐	☐
13.3 Veškeré informace novinářům sdělíme po skončení soudního přelíčení.	☐	☐
13.4 Po setmění se kvůli dotěrnému hmyzu všichni odebrali zpět do chalupy.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

klobouk	zauzený	eunuch	aplus
astronaut	eukalyptus	doušek	poutavý
prodloužený	nafoukaný	dinosaurius	samouk
skautský	kauza	zneuctěný	sauna

max. 3 body

14 Vypište z výchozího textu tři slova, která neobsahují dvojhlásku.

(Posuzujte pouze spisovnou výslovnost slov. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

3 body

15 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- A) Jakmile se černému bojovníkovi dostalo za tento výkon zasloužené pochvaly, odcválal na konec kolbiště a nechal Vyděděného rytíře, aby se s posledním soupeřem vypořádal sám.
- B) Turnaj se pomalu chýlil ke konci. V družině Vyděděného rytíře byl také muž v černém brnění na černém koni. Během souboje si všiml, že jeho vůdce je v úzkých.
- C) Snad chtěl naznačit, že si nepřeje přílbu sejmout. Maršálové však trvali na svém, a tak ji nakonec sňal. Diváci spatřili smrtelně bledou tvář mladého muže, po níž stékaly praménky krve. V tom okamžiku se Roweně z hrdla vydral slabý výkřik. Toho mladíka přece zná.
- D) Ihned pobídl koně a vyrazil Vyděděnému rytíři na pomoc. Zasadil jednomu z protivníků takovou ránu, že se Sas v bezvědomí skácel z koně.
- E) Rowena se právě chystala položit hrdinovi vítězný věnec na přílbu, když vtom maršálové na tribuně zvolali: „Na obnaženou hlavu.“ Vyděděný rytíř zamumlal několik tichých slov.
- F) Závěr turnaje již nebyl tak obtížný. Vyděděný rytíř se naposledy rozjel, zaútočil dřevcem na protivníkovu koně a ten se i se svým pánem vzápětí zmítal na zemi. Princ Jan už nemohl nic namítat a musel Vyděděného rytíře prohlásit za vítěze dne.

(W. Scott, *Ivanhoe*, upraveno)

- 15.1 _____
15.2 _____
15.3 _____
15.4 _____
15.5 _____
15.6 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

V neděli se Ondra s Michalem vypravili na výlet. Ondra rád fotí přírodu a její zvířecí obyvatele. Kamarádi proto zamířili do Milovic, kde se nachází jedna z nejvýznamnějších českých přírodních rezervací. Tamější stepi, porostlé vzácnými rostlinami, jsou domovem mnoha druhů bezobratlých živočichů. Na pastvinách se skvěle daří velkým býložravcům. Po fotografii s místními divokými koňmi Ondra toužil už dlouho.

Kluci vyrazili po zarostlé pěšině podél dřevěné ohrady. Po cestě neustále naráželi na pozůstatky lidské činnosti, třeba na staré kamenné sloupy, občas se museli brodit mělkými potůčky. S napětím vyhlíželi koňské stádo. Několikrát si mysleli, že už ho vidí, ale to je jen spletli svými siluetami husté keře. Během vycházky chlapci zahlédli ve zmněti křovin zajíce a lišku, nic většího ale neobjevili, což je spočátku mrzelo. Nakonec se ale shodli na tom, že nemá smysl se tím trápit.

max. 4 body

16 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

(Slova zapište bezchybně; ohebná slova zapište ve stejném tvaru, v němž jsou užitá v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Podtržené slovo je zapsáno správně.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Mezi vládci podsvětí nacházíme velkou rozmanitost. Liší se jejich počet a jsou genderově různorodí. Přesto i u nich lze najít společné znaky – všichni disponují značnou mocí a mají absolutní vládu nad podsvětím, do níž jim nikdo nesmí zasahovat.

Germáni mají za vládkyni podsvětí nestvůru Hel, zatímco u Finů vládne v podsvětí bůh Tuoni. Obě podsvětí se jmenují podle svých vládců, protože byla vytvořena až na základě jejich přání. Oproti tomu podsvětí v řecké mytologii vzniklo dávno předtím, než se vlády nad ním ujal Hádes.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

1 bod

17 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Jde o vyprávění příhody o vládcích podsvětí z různých mytologií.
- B) Jde o vyprávění příhody o společných znacích různých vládců podsvětí.
- C) Jde o neumělecký text zabývající se vládci podsvětí z různých mytologií.
- D) Jde o neumělecký text zpochybňující společné znaky různých vládců podsvětí.

1 bod

18 Na vynechané místo (*****) v českém ustáleném slovním spojení doplňte příslušné sloveso v infinitivu.

Petr chtěl pozvat Janu na rande. S pozváním ale otálel, a tak ho předběhl Kuba. Ted' už Jana chodí s Kubou a Petr je na sebe naštvaný, že se neodhodlal dřív. Jenže pozdě bycha ****.*

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–24

TEXT 1

(1) Jakmile se sluneční paprsky dotkly okenní ŘÍMSY, Paul otevřel oči. Do LOŽNICE vešla jeho matka. „Spal jsi dobře?“ ujistila se a začala mu vybírat oblečení. V jejích pohybech bylo možné **postřehnout** náznak nervozity. Když Paulovi podávala sako, pronesla naléhavě: „Obleč se, Ctihodná matka už na tebe čeká.“

Paul se posadil: „Co je to gom džabbár?“

„Brzy to zjistíš!“ Z matčina hlasu **vyčítal** strach.

Ctihodná matka seděla v salonu a vyčkávala. Dnes ráno si připadala dost nedůtklivá. Připisovala to cestě kosmickým prostorem. Jenže Paulovu zkoušku musela osobně vést osoba disponující vnitřním zrakem. Tomuto úkolu, jenž jí byl svěřen, se Ctihodná matka zkrátka nemohla vyhnout.

Do místnosti vešla Jessica se synem a poklonila se. Staré oči se na ni podívaly *****: „Jessico, nech nás s Paulem o samotě.“

Když Paulova matka odešla, obrátila se stařena na Paula: „Přístup ke mně!“

Rozkaz Ctihodné matky ho **zasáhl** jako bič. Paul poslechl dříve, než o tom mohl začít uvažovat. Žena vyňala ze záhybů svého roucha zelenou krychli. Jedna strana krychle nebyla uzavřená – čerň uvnitř vzbuzovala zvláštní strach.

(2) „Vlož do té skříňky pravou ruku!“ přikázala Paulovi Ctihodná matka.

S pocitem, že podléhá nátlaku, kterému nedokáže **vzdorovat**, Paul vsunul ruku do skříňky. Vtom mu Ctihodná matka přiložila ke krku jakýsi předmět.

„Paule, u tvé krční tepny držím gom džabbár,“ pronesla stařena. „To je jehla s kapkou jedu na hrotu. Nehýbej se. To je jediné pravidlo zkoušky. Udrž ruku ve skříňce a budeš žít. Když ruku vytáhneš dřív, než zkouška skončí, okusíš jed a hned zemřeš. Tvoje matka tuto zkoušku přežila. Dnes je řada na tobě.“

„Co je v té skříňce?“ zajímalo Paula.

„Bolest,“ odvětila Ctihodná matka.

Nesmím se bát, strach zabíjí, pomyslel si Paul a pak nahlas řekl: „Tak do toho!“

(F. Herbert, Duna, upraveno)

TEXT 2

U **slovního tvaru typu A** (např. *jablku*) lze i bez kontextu určit, ve kterém čísle je slovo užito (*jablku* je buď tvar 3. pádu, nebo tvar 6. pádu, v obou případech však čísla jednotného).

U **slovního tvaru typu B** (např. *jablka*) nelze bez kontextu určit, ve kterém čísle je slovo užito (*jablka* je např. tvar 2. pádu čísla jednotného nebo 1. pádu čísla množného).

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
19.1 Ctihodné matce jakožto osobě disponující vnitřním zrakem bylo svěřeno vedení Paulovy zkoušky.	☐	☐
19.2 Ctihodná matka se na cestu kosmickým prostorem musela vydat už ráno, což způsobilo její rozmrzelost.	☐	☐
19.3 Jedna boční stěna skříňky, do níž měl Paul strčit ruku, byla natřena načerno, zatímco ty ostatní byly zelené.	☐	☐
19.4 Paul byl informován o tom, že zemře na otravu jedem, pokud při zkoušce předčasně vytáhne ruku ze skříňky.	☐	☐

1 bod

20 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (*****) v TEXTU 1, aby se v dané větě uplatnil odporovací poměr?

- A) krátce, ale nesmlouvavě
- B) krátce, tudíž dost nesmlouvavě
- C) jednak krátce, jednak nesmlouvavě
- D) nejen krátce, ba dokonce dost nesmlouvavě

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o slovních tvarech *římsy* a *ložnice* je pravdivé?

(Posuzované slovní tvary jsou v TEXTU 1 zapsány velkými písmeny. Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

- A) *Jak římsy*, tak *ložnice* jsou slovní tvary typu A.
- B) *Jak římsy*, tak *ložnice* jsou slovní tvary typu B.
- C) *Římsy* je slovní tvar typu A, *ložnice* je slovní tvar typu B.
- D) *Římsy* je slovní tvar typu B, *ložnice* je slovní tvar typu A.

1 bod

22 Tvrzení: V jednu chvíli se v salonu nacházely ●●●●.

Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (●●●●) ve výše uvedeném tvrzení, aby toto tvrzení odpovídalo TEXTU 1?

- A) tři osoby, a to Paulova matka jménem Jessica, Paul a Ctihodná matka
- B) tři osoby, a to Paulova matka, Paul a Ctihodná matka jménem Jessica
- C) čtyři osoby, a to Paulova matka jménem Jessica, Paul, stařena a Ctihodná matka
- D) čtyři osoby, a to Paulova matka, Paul, stařena a Ctihodná matka jménem Jessica

1 bod

23 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nelze v kontextu TEXTU 1 považovat za synonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) postřehnout – zpozorovat
- B) vycítil – vytušil
- C) zasáhl – zakročil
- D) vzdorovat – čelit

1 bod

24 Které z následujících tvrzení o dvou větách podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

- A) V každé z těchto vět se vyskytuje sloveso v rozkazovacím způsobu.
- B) V žádné z těchto vět se nevyskytuje sloveso v rozkazovacím způsobu.
- C) Pouze ve větě z první části textu se vyskytuje sloveso v rozkazovacím způsobu.
- D) Pouze ve větě z druhé části textu se vyskytuje sloveso v rozkazovacím způsobu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

(1) Pompeje, proslulé italské město založené v 6. století př. n. l., zničila erupce sopky Vesuv. Silná vrstva vulkanického popela dokonale zakonzervovala budovy i předměty, což vědcům umožnilo získat informace o podobě tohoto antického sídla i o životě jeho obyvatel. Trosky starověkého města poskytují nová svědectví dodnes.

V roce 2023 archeologové našli na stěně domu, který pravděpodobně sloužil jako pekárna, malbu znázorňující podnos s jídlem a pitím. Kromě datlí, granátového jablka a poháru s vínem je na tácu ještě vyobrazena jakási placka, na níž jsou naskládány různé ingredience. Někteří vědci se domnívají, že je to italský chléb focaccia, podle jiných jde o předchůdce dnešní pizzy. Druhou teorii podporuje také skutečnost, že Pompeje se nacházely poblíž Neapole, která je považována za rodiště pizzy.

(2) Diskuse se strhla i kolem žlutého ovoce, jež je položeno na placce. Původní hypotéza, že je to ananas, byla vyvrácena. Jak upozorňuje britský deník The Guardian, prvními Evropany, kteří se s ananaselem seznámili, byli až muži z výpravy Kryštofa Kolumba. Kolumbova expedice se uskutečnila na konci 15. století, Pompeje byly ovšem zničeny v roce 79 n. l. Nicméně ***** už nástěnná malba zachycuje pizzu, ***** něco jiného, jisté je, že jde o unikát. Na jiných antických malbách totiž podobný objekt není.

(www.novinky.cz, upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Od založení starověkých Pompejí uběhlo více než dva a půl tisíce let.	☐	☐
25.2 Britský deník The Guardian prokázal, že na placce, která byla zobrazena na malbě nalezené v roce 2023, není žádné žluté ovoce.	☐	☐
25.3 Na základě placky zobrazené na stěně domu, který byl nalezen v Pompejích, archeologové dospěli k závěru, že v tomto domě byla určitě pekárna.	☐	☐
25.4 Aby vědci získali informace o tom, jak Pompeje vypadaly před výbuchem Vesuvu, museli analyzovat, proč je vrstva vulkanického popela tak silná.	☐	☐

1 bod

26 Na každé ze dvou vynechaných míst (***) ve výchozím textu je nutné doplnit slovo tak, aby příslušný větný celek byl smysluplný a gramaticky správný. Ve které z následujících možností jsou uvedena obě tato slova?**

- A) ať – nebo
- B) ať – jenže
- C) buď – nebo
- D) buď – jenže

1 bod

27 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) V první části výchozího textu je podtržena věta jednoduchá, v druhé části výchozího textu je podtrženo souvětí skládající se ze tří vět.
- B) V první části výchozího textu je podtržena věta jednoduchá, v druhé části výchozího textu je podtrženo souvětí skládající se ze čtyř vět.
- C) V první části výchozího textu je podtrženo souvětí skládající se ze dvou vět, v druhé části výchozího textu je podtrženo souvětí skládající se ze tří vět.
- D) V první části výchozího textu je podtrženo souvětí skládající se ze dvou vět, v druhé části výchozího textu je podtrženo souvětí skládající se ze čtyř vět.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 28

Věta č. 1: Soukromně se mnou hovořil o své cestě za vytouženým vítězstvím.

Věta č. 2: Její bezchybné a plynulé vyjadřování se vymyká průměru.

1 bod

28 Které z následujících tvrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?

- A) Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně správně.
- B) Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou chybu.
- C) Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.
- D) Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

Na jednání pozvali odborníka ***** především díky spolupráci s krizovým štábem. Po několika hodinách se nakonec podařilo dospět k řešení ●●●● všem stranám.

max. 2 body

29

29.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *uznávaný*, který patří na první vynechané místo (***) ve výchozím textu.**

29.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *vyhovující*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●) ve výchozím textu.

(Po doplnění náležitého tvaru musí být příslušný větný celek gramaticky i pravopisně správný.)

max. 4 body

30 Přiřadte k jednotlivým větám (30.1–30.4) odpovídající tvrzení (A–F).

(Větné členy mohou být ve větách uvedeny v libovolném pořadí. Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- 30.1 Porušení slibu dívku hluboce ranilo. _____
 - 30.2 Závěrečná skladba dojala všechny diváky. _____
 - 30.3 Seznam obsahoval zajímavé knihy o přírodě. _____
 - 30.4 Gymnasta denně trénoval v tělocvičně sestavu. _____
- A) Kromě základní skladební dvojice tato věta obsahuje předmět a dva přívlastky shodné.
 - B) Kromě základní skladební dvojice tato věta obsahuje předmět a dvě příslovečná určení.
 - C) Kromě základní skladební dvojice tato věta obsahuje předmět a dva přívlastky neshodné.
 - D) Kromě základní skladební dvojice tato věta obsahuje předmět, přívlastek shodný a příslovečné určení.
 - E) Kromě základní skladební dvojice tato věta obsahuje předmět, přívlastek neshodný a příslovečné určení.
 - F) Kromě základní skladební dvojice tato věta obsahuje předmět, přívlastek shodný a přívlastek neshodný.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.